

Nr 141.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändring i lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket; given Stockholms slott den 16 mars 1951.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändring i lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket.

GUSTAF ADOLF.

Eije Mossberg.

Propositionens innehåll.

I propositionen föreslås, att stad och sådan köping, som har att bekosta sin polispersonal, må kunna delas i två eller flera polisdistrikt samt att polisenämnd skall kunna tillsättas i kommun, som består av två eller flera polisdistrikt.

Förslag

till

Lag

angående ändring i lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket.

Härigenom förordnas, att 1 § 1 mom. och 13 § 1 mom. lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

1 §.

1 §.

1. För polisverksamhetens — — — — — i polisdistrikt.
 Stad, så ock köping, som enligt särskild bestämmelse är pliktig att bekosta för köpingen erforderlig polispersonal, skall utgöra särskilt polisdistrikt.

Stad, så ock köping, som enligt särskild bestämmelse är pliktig att bekosta för köpingen erforderlig polispersonal, skall utgöra särskilt polisdistrikt, dock att Konungen må förordna att staden eller köpingen skall uppdelas i två eller flera polisdistrikt.

I övrigt — — — — — utgöra polisdistrikt.

13 §.

13 §.

1. I kommun, som bildar eget polisdistrikt, må polisenämnd tillsättas.

1. I kommun, som bildar eget polisdistrikt eller består av två eller flera polisdistrikt, må polisenämnd tillsättas.

Polisenämnd, som — — — — — för polisväsendet.

Vad sålunda — — — — — angivna befogenheterna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1952.

*Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
16 mars 1951.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT,
ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON,
LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Mossberg, anmäler efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet fråga om *ändring i polislagens bestämmelser om indelning i polisdistrikt m. m.* samt anför därvid.

Enligt 1 § 1 mom. andra stycket lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket skall stad utgöra särskilt polisdistrikt. Detsamma gäller för köping, som enligt särskild bestämmelse är pliktig att bekosta för köpingen erforderlig polispersonal.

I sitt den 2 november 1950 avgivna betänkande angående ny landsfiskalsorganisation (jfr proposition nr 140 till årets riksdag) har 1947 års *landsfiskalsutredning* föreslagit åtskilliga ändringar i rikets nuvarande indelning i landsfiskalsdistrikt. I anslutning härtill yttrar utredningen.

Beträffande staden Kiruna, som utgör ett distrikt med två landsfiskaler med var sitt geografiskt bestämda tjänstgöringsområde, ehuru den ene är polischef i staden, föreslår utredningen, att staden uppdelas på två landsfiskalsdistrikt (Kiruna och Vittangi), motsvarande de nuvarande landsfiskalernas tjänstgöringsområden. Detta medför att staden bör indelas i två polisdistrikt, motsvarande de nya landsfiskalsdistrikten. En sådan anordning förutsätter en ändring av 1 § andra stycket lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket. Detta lagrum bör erhålla ett tillägg av innehåll, att Konungen må förordna, att stad och sådan köping, som avses i lagrummet, skall vara indelad i flera polisdistrikt.

Över betänkandet ha yttranden avgivits av bl. a. riksåklagarämbetet, statens organisationsnämnd, samtliga länsstyrelser efter landsfogdarnas hörande, föreningarna Sveriges landsfiskaler och Sveriges landsfiskalsassistenter, Svenska polisförbundet samt Svenska stadsförbundet. Ingen av de hörda myndigheterna och organisationerna har ansett sig böra gå in på spörsmålet om den ifrågasatta ändringen i polislagen. Kiruna stad

har ej haft något att erinra mot stadens uppdelning på två självständiga landsfiskalsdistrikt, därest administrativa och andra skäl ansåges motivera detta.

Riket är för polisverksamhetens upprätthållande indelat i polisdistrikt. Såsom jag nyss sagt utgöra städer och vissa köpingar direkt på grund av lagens bestämmelser särskilda polisdistrikt. För landet i övrigt bestämmes distriktsindelningen av länsstyrelserna efter vederbörande kommuners och landsfiskalers hörande. Polisdistriktsindelningen där kan sålunda anpassas efter omständigheterna. Man är bunden endast därav att polisdistrikt ej får omfatta delar av skilda landsfiskalsdistrikt.

De stela reglerna om polisdistriktsindelningen i städerna och vissa köpingar torde behöva revideras. Saken har aktuellt intresse med hänsyn till förhållandena i Kiruna stad, som på grund av lagen är ett polisdistrikt. Den utgör nu också ett landsfiskalsdistrikt. De geografiska förhållandena där äro emellertid sådana att två landsfiskaler med skilda tjänstgöringsområden måste finnas. Då det icke bör finnas mer än en polischef i varje polisdistrikt, är f. n. på grund av särskild föreskrift en av landsfiskalerna polischef i staden i dess helhet och sålunda även inom den andra landsfiskalens tjänstgöringsområde. Denna ordning anser jag uppenbart olämplig. Landsfiskalsutredningen har också förordnat, att staden delas i två landsfiskalsdistrikt. I propositionen nr 140 har jag anslutit mig till detta förslag. Härav följer att staden också bör delas i två polisdistrikt. Detta är med lagens nuvarande avfattning icke möjligt. En lagändring är därför påkallad. Denna synes lämpligen kunna ske genom ett tillägg till 1 § 1 mom. andra stycket polislagen av innebörd att Konungen må förordna, att stad eller köping, som avses i lagrummet, skall delas i två eller flera polisdistrikt.

En sådan uppdelning förändrar icke i något avseende stadens eller köpingens ekonomiska ansvar för polisväsendet. I 16 § polislagen stadgas nämligen att, om polisdistrikt består av kommun eller del av kommun, polisdistriktets rättigheter tillkommer och dess skyldigheter åvila kommunen. Den föreslagna ändringen i 1 § 1 mom. andra stycket polislagen synes emellertid böra medföra viss jämkning av 13 § 1 mom. Där stadgas, att polisen må tillsättas i kommun som bildar eget polisdistrikt. Sådan nämnd har till huvudsaklig uppgift att förvalta polisväsendets ekonomiska angelägenheter och bevaka dess intressen. Även om kommun är uppdelad på två eller flera polisdistrikt bör möjlighet finnas att tillsätta polisenämnd. Mången gång kan behovet därav bli större efter uppdelning, då ett gemensamt specialorgan för polisdistrikten kan vara av värde. Det sagda gäller givetvis även landskommun i allmänhet. Jag anser på grund härav att lagen i denna del bör ändras så att polisenämnd må tillsättas i kommun som bildar eget polisdistrikt eller består av två eller flera sådana distrikt.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga ett i enlighet med det anförda inom inrikesdepartementet upprättat *förslag till lag angående ändring i lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket.*

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdna hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Åke W. Fornwall.
